

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผล จากหน่วยงานของรัฐก่อนการอนุญาตหรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนและชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อโครงการตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว อาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้

ปัจจุบันรูปแบบของการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่หน่วยงานของรัฐใช้ตามที่ระบุได้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.2548 มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน คือ

1. การสำรวจความคิดเห็น ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีดังต่อไปนี้
 - 1.1 การสัมภาษณ์รายบุคคล
 - 1.2 การเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์ หรือทางโทรสาร ทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือทางอื่นใด
 - 1.3 การเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ
 - 1.4 การสนทนากลุ่มย่อย
2. การประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีดังต่อไปนี้
 - 2.1 การประชาพิจารณ์
 - 2.2 การอภิปรายสาธารณะ
 - 2.3 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
 - 2.4 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 2.5 การประชุมระดับตัวแทนของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย
3. วิธีอื่นที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

โครงการประเภทใดที่ต้องเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

โครงการที่มีการดำเนินโครงการโดยหน่วยงานของรัฐอันเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคม ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือโดยวิธีการให้สัมปทานหรืออนุญาตให้บุคคลอื่นทำ ทั้งนี้บรรดาที่มีผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย วิถีชีวิต หรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทำได้ในขั้นตอนใดบ้าง

หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้ประชาชนทราบ และจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการของรัฐที่หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

1. เหตุผลความจำเป็น และวัตถุประสงค์โครงการ
2. สาระสำคัญของโครงการ
3. ผู้ดำเนินการ
4. สถานที่ที่จะดำเนินการ
5. ขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ
6. ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ
7. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในสถานที่ที่จะดำเนินโครงการและพื้นที่ใกล้เคียง และประชาชนทั่วไป รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก่ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบดังกล่าว

ประชาชนที่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นได้แก่ใครบ้าง

ประชาชนที่จะมีสิทธิแสดงความคิดเห็นได้แก่ ผู้ที่มีหรืออาจมีส่วนได้เสียจากการดำเนินโครงการของรัฐ กล่าวคือผู้มีส่วนได้เสียหมายความถึง ผู้ซึ่งอาจได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหายโดยตรงจากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ